

БРАНИСЛАВ МАТИЋ, ГЛАВНИ УРЕДНИК „НАЦИЈЕ”, У ЕКСКЛУЗИВНОМ ИНТЕРВЈУУ
ЗА ФРАНЦУСКИ ЧАСОПИС „TERRE & PEUPLE”

Чувари ватре у дугој ноћи Европе

„Тачно је, ми живимо у свету у којем се ,свему зна цена, а ничему вредност’. Са становишта таквог поретка ствари, српска истина у рушевинама Југославије, и у садашњем трагикомичном систему балканских протектората, вероватно звучи ,анахроно и депласирано’. И у свету роботизованих мутаната човек с душом представља ненормалну појаву, зар не? Али, чак и себични, прагматични, лукративни ум – следећи своју сопствену приземну логику – морао би да схвати: проблем са фаустовским причама, па и са данашњим рачуницама фаустовске Европе, у томе је што оне увек имају несрећан крај. На крају ђаво увек дође по своје. Зато ,прво правило приликом потписивања уговора с ђаволом гласи: никад не потписуј уговор с ђаволом”

Пише: Пјер Виал*

• Зашто сте створили часопис „Нација”?

У медијском простору данашње Европе готово да више и нема праве, аутентичне, европске Европе. Свикнути на стање „меког”, „софистицираног”, насмешеног, забавног и гламурозног ропства, одавно помирили са статусом постмодерног протектората, саживљени са туђинским софтвером који им је уграђен у главу, у чула, у срца, изгледа да су Европљани већином престали да примећују да ту нешто није у реду. Дубоко су убеђени да су они само безбедни потрошачи слика сопственог суноврата и да се то што виде увек дешава некоме другом. Или да је довољно само променити канал на даљинском управљачу. „Угодни деспотизам” (Зиновјев), далеко монструознији од оног који су предсказали Орвел и други антиутопијски визионари, поима се данас као нормално стање. Изванредни мађарски традицијски мислилац Бела Хамваш, један од последњих мудраца Европе, није тек тако упозоравао да се „уз помоћ забаве од целих народа праве идиоти” и да присуствујемо „новом потопу: потонућу народа у сопствену масу и човека у сопствено несвесно”. Чак се и симулакруми слободе, сведени на распонамљеност најнижих инстинката и поживотињење, користе као средство окамењивања ропства, инструмент за управљање обезнањеном масом.

Али није довољно да се констатује катастрофа. И да се с неким тамним задовољством такмичимо у томе ко ће је убедљивије описати. Велика богочовечанска Традиција Европе (чији смо синови, и чији би баштеници и чувари требало да будемо), велики евроаријски сан о слободи и пут обожења човека, обавезују нас на *деловање*. На безусловну *акцију* свакога од нас, у оквирима наших знања и умења.

Ми знамо да та наша Европа постоји, само је истиснута из виртуелног света контролисаних медија. На маргинама те „бучне монотоније” (Де Токвил), скрајнуте изван актуелног поља моћи и утицаја, у свим европским народима живе и с потресном стоичком истрајношћу носе свој крст стварне евронационалне елите. Оне чувају два у свим временима најмоћнија оружја, моћнија од нуклеарних арсенала и „демонског у души технике” (Хајдегер), две темељне силе без којих нас заправо не би било: сећање и истину.

Часопис „Нација” покренут је као гласило таквих европских елита, намеран да их охрабри и повеже, да кристалише и уједини њихове енергије. Неко ће морати да премости ову дугу ноћ.

ПРЕПОЗНАВАЊЕ НОВОГ ПОТОПА

• Основне оријентације часописа?

Пуно име нашег часописа, које је у првој фази излажења стајало и на насловној страни, гласи: ЕВРОПА НАЦИЈА. То је и наш најсажетији програм, јасно образложен већ у уводнику првог броја.

ЕВРОПА (слободних европских) НАЦИЈА.

(И) ЕВРОПА (и) НАЦИЈА.

Препознатљиви слогани часописа су:

„Модернизација без американизације.”

„Српска Европа, европска Србија.”

Наша идеја Европе подразумева велику отаџбину слободних евроаријских народа, у њеним пуним размерама у простору и времену. То је интегрална Европа, без

неоснованог и штетног сужавања само на Запад, без искључивања или стављања у трећи план њеног словенског и православног дела. Данашња ЕУ предмет је наших сталних принципијелних критика, често веома оштрих, управо зато што је дијаметрална супротност таквој великој евроаријској заједници од Рејкјавика до Владивостока. Та бирократска структура, постављена наглавачке – грађена почев од тржишта и демоније новца, а не од уједињујуће идеје, духа, културе, историје и будућности (из којих би природно произашло и заједничко тржиште) – потиरे суверенитете и идентитете европских народа, обезличује их и својом болесном идеологијом онемогућава да пружи отпор јасној перспективи сопственог ишчезнућа. ЕУ личи на брод у који ће нас све укрцати, милом или силом, а онда кључеве и кормило предати неевропским господарима. Таква структура само је управљачки инструмент којим се олакшава контрола над европским народима од стране самозваних светских владара. Референдуми у Француској и Холандији представљају одговор европских народа на питање шта мисле о даљој пловидби таквим бродом.

• Улога „Нације” у интелектуалном животу Србије?

Србија и у овој епохи има два питања која претходе свим другим и предуслов су за њихово успешно решавање. Питање државе и питање елите. Питање елите је не само драматично важно него и нарочито болно, јер се и отвара као директна последица дугог страдања. Историја Србије може се прецизно испричати и као историја херојског или мученичког пострадања елита. Од пострадања на Косову, 1389, када је на том грудобрану и жртвенику Европе заустављена исламска најезда, преко троиповековне турске окупације и Српске револуције дуге 114 година, до два светска рата, комунистичке револуције (директно подржане од Запада), ратова у рушевинама друге Југославије и застрашујућег „одлива мозгова” у најновију емиграцију. Својевремено је Срба било скоро колико и Немаца; данас је Немаца 80 милиона, а Срба око 12 милиона! Само у Првом светском рату, борећи се на страни западних савезника, Србија је изгубила 60 одсто радно способног мушког становништва. Народ није стизао ни елементарно биолошки да се обнови, а камоли да дочека сазревање нових веродостојних елита.

Из такве перспективе, часопис „Нација” настоји да буде катализатор васпитавања, окупљања и афирмисања нове српске елите, једног соја модерних традиционалиста, способних да у изузетно тешком времену преузму одговорност и да буду на висини искушења кроз која пролазе народ и држава.

На ширем плану, „Нација” у интелектуалном животу своје земље брани истину да није једина Европа она која је активно учествовала у масакру над Србијом од 1992 (када су потпуно неосновано проглашене убилачке „санкције”) до 1999 (када је 19 земаља НАТО-а, са својих 800 милиона становника, војно напало осмомилионску економски претходно уништenu, искрварену и безочно оклеветану Србију). Бранимо истину да још увек постоји она наша Европа, за коју вреди живети и борити се. Европа којој већ припадамо безбројним својим поколењима, својим пореклом, успоменама и надама, именом и идеалима, својом верношћу и жртвом, и за коју нам улазницу не може оверавати никакав безлични технобирократа, бриселски или вашингтонски, свеједно.

СОЈ МОДЕРНИХ ТРАДИЦИОНАЛИСТА

- **Чини се да у борби за српски идентитет сматрате приоритетном културну акцију?**

Апсолутно. То је једна од окосница нашег рада. Како рече аустријски професор Герхоx Рајзегер на једном скупу „Европске синергије”: „Ово је хијерархијски ред приоритета: култура, политика, економија. Не ма који други, околни пут. Економија је само средство, а не циљ државе и њеног народа као целине.” Духовност и идентитет једног народа, његова аутентична национална идеја која га и чини народом међу народима у историји и времену, данас постоје онолико колико успевамо да им дамо чуварну форму културе. Срби, баш као и сви Европљани, починили су ту много несхватљивих, трагичних грешака. Многе своје економске, политичке и војне битке изгубили су у култури пре него што су те битке и почеле. Свели су своје националне културе на поткултуру у сопственим земљама. Своје супериорно културно наслеђе утопили су у плићкаку ниске и недоличне забаве за плебс, претварајући се у безначајне провинцијске поданике једне варварске империје.

Ако изгубимо битку у култури, битку за очување свог културног и националног

идентитета, своје самосвести и самопоштовања, постаће потпуно бесмислене ма које наше друге евентуалне победе. Ако изгубимо битку у култури, Европа (и Србија у њој) постаће нешто налик на „хотел изгубљених душа“, у којем ће светло задуго бити угашено.

• **Ваша ревија, утисак је, жива је раскрсница филозофских и религиозних мишљена, различитих али комплементарних?**

Утисак вас не вара. Будући да смо у основи модерни традиционалисти, ми не наступамо из уског идеолошког дискурса, страни су нам некреативна искључивост и секташка психологија. Данас је свакоме разумном јасно: угрожени смо као Европљани и као целовити нормални људи. Тако морамо и да се бранимо, тако да се организујемо. Данас је у Србији, као и у Европи, неопходно оснивати покрете за заштиту већине. То је резултат метастазирања „демократије“. Ствари су дотле дошле и неће стати. Постало је најтеже бити Европљанин у Европи. Свест о свему томе и спремност да се креативно одговори на изазове најмањи је заједнички садржалац, тачка око које се можемо окупљати. Остале разлике међу нама су добродошле и могу нас, у оплемењујућој размени, учинити само бољима и јачима. Ми трагамо за Трећим Путем: ни повратак у хладни рат ни суноврат у глобални американизам, ни комунизам ни либералкапитализам англосаксонског типа, ни класична левица ни класична десница. У том трагању показало се да веома плодотворно могу да се допуњују и садејствују, на пример, филозофија руских боготражитеља из сребрног века руске културе са француском „Новом десницом“, или искуство византијског културног круга са високим делима западноевропских традицијских мислилаца XX века, или српска православна филозофија са европским корпусом конзервативно-револуционарних идеја, или племенита дела „српске културне ренесансе“ између два светска рата (и сличне румунске) са сродним покретима широм Европе. Од раскршћа које оличава часопис „Нација“, пред нама се отвара Трећи Пут, пут квалитативне синтезе.

• **Може ли се рећи да је Драгош Калајић Ваш духовни вођа?**

Драгош Калајић је изузетна фигура у српској култури и јавном животу у другој половини XX века. Већ сад, годину и по дана након његове смрти (од последица америчког бомбардовања Срба забрањеним осиромашеним уранијумом), то је јасно чак и његовим непријатељима.

Писац, сликар, филозоф, био је наш пријатељ, сапутник и саборац, живо отелотворење српске Европе и европске Србије. Својим делима и личним примером значајно је утицао на цео један круг најбољих српских интелектуалаца средње и млађе генерације. Многи од њих сматрају га својим Учитељем, у традицијском смислу те велике речи.

Да на овом свету није живео, стварао и сневао Драгош Калајић, наша Европа била би немерљиво сиромашнија. Ако то није јасно неким савременицима, потомцима ће сигурно бити јасно.

БУЂЕЊЕ У ПРОВАЛИЈИ

• Садашња ситуација Србије?

Србија је у позицији врло сличној класичном протекторату. Ономогућена је да слободно доноси одлуке и предузима акције за које сматра да су у њеном најбољем интересу. То је кључни разлог што је економска, политичка и друштвена ситуација у Србији тешка. Од свих досад виђених, постоје само два прихватљива модела такозване *транзиције* у бившим комунистичким земљама. Један је релативно успешан (чешки), а други потпуно (словеначки). Оба су јасна и до детаља проучена. Ултимативно приморана да спроводи програм Међународног монетарног фонда и Светске банке, Србија заправо чини све дијаметрално супротно од онога што се једино показало успешним. Понавља исте мере које су претходно многе земље одвеле у економску и друштвену катастрофу. Спроводи се приватизација велике државне имовине на начин који користи светским лихварима,

повлашћеним западним купцима и криминогеној структури моћи коју у Србији они негују и са којом најбоље сарађују.

Није испуњено ни једно од обећања „међународне заједнице” (сви знамо чији је то псеудоним) датих као подстицај за револуцију у октобру 2000. Напротив, настављено је уцењивање и понижавање Србије, само што се малтретирање сада спроводи и са унутрашњополитичких позиција. Све институције које уживају велико поверење народа, пре свих Српска православна црква и Српска војска, изложене су пропагандном линчу и хистерији медија финансираних из иностранства, што је осмишљено као операција „обарања рејтинга”. Распаљују се зле политичке страсти, настоји се да се земља држи у стању сталне а вештачке подељености. Циљ је јасан: да у завршницу „косовског расплета” и у завршницу отимачине зване приватизација Србија уђе без иједне кредибилне политичке и друштвене институције, која би у драматичним околностима могла позвати народ да учини оно што се мора учинити.

Срећом, „испирање мозга”, „денацификација” и „преваспитавање” спроводе се неинтелигентно и бахато, тако да производе потпуно супротне ефекте од планираних. То се види и по томе што је Србија на питању Косова постигла пуни унутрашњи консензус и на референдуму донела нови Устав који јужну покрајину дефинише као неодвојиви део Србије. Укинута је могућност да ма који релевантан српски политичар потпише међународноправно насиље припремљено за Косово, а да при том не почини и уставом дефинисану велеиздају.

• А будућност Србије?

Србија управо улази у веома критично раздобље. Извесно је да је албански лобиста Марти Ахтисари припремио „решење” за Косово које представља кршење свих норми међународног права, почев од Повеље ОУН па надаље, и да ће тај међународноправни преседан бити апсолутно неприхватљив и дугорочно неодржив за Србију као суверену и међународно признату државу. Саопштавање тог „решења”, те свесне скице за будуће крваве ратове на Балкану, одложено је за дане „после избора у Србији”. Јасно, када би то било саопштено сад, амерички фаворити у Србији претрпели би тежак и далекосежан изборни пораз. Међутим, и овако, као „убиство у најави”, то ће битно утицати на став бирача.

АХТИСАРИЈЕВО „РЕШЕЊЕ” – СКИЦА ЗА БУДУЋЕ РАТОВЕ

Дакле, по свој прилици, непосредно после избора у Србији заказаних за 21. јануар 2007, у вакууму власти, док још буду трајале консултације за формирање нове владе, Ахтисари ће као своје „решење”, скривено иза танког наноса реторичке камуфлаже, прочитати оно што је записано као амерички ратни циљ пре бомбардовања Србије 1999. Србија ће, као и у октобру 1998, у Рамбујеу, бити принуђена да то одбије. Прогласиће, како Устав налаже, окупацију 15 одсто своје државне територије, са свим последицама које из тога проистичу. Прекинуће дипломатске и сваке друге односе са свим земљама које признају то насиље. У складу са Ахтисаријевим „решењем” за Косово, српски народ у Републици Српској, можда и у Црној Гори, расписаће референдум о мирном раздруживању и стварању још две српске државе на Балкану.

Аргумент да су косовски Шиптари, ако не добију на поклон 15 одсто српске државне територије, спремни да се дигну на оружје, и да им се због тога мора удовољити, представља двосекли мач. Не знам откуд таква смелост онима који тврде да Срби неће учинити то исто, па и много више. Ја се надам да до тога неће морати да дође, али не бих смео то да тврдим. Искуство нас учи да историја није потпуно израчунљива и да много пута не бива како су обећали корумпирани политичари, или израчунали њихови спин-доктори; често се дешавало, на пример, да ствари у своје руке узму млади часни официри који више не могу да подносе неправду, срамоту и понижења. А Срба је на Балкану скоро двоструко више него Албанаца.

Јасно је, дакле, Ахтисари неће прочитати „решење” него сценарио за нови рат, сценарио исти као на почетку деведесетих година, или сценарио за дуги период опасних нестабилности којима ће можда баш он, ах, морати да „управља”. (Ако Европа не схвата да је то суштински усмерено против ње саме, онда она заправо не схвата баш ништа.) Као и тада, Србија ће бити проглашена кривом и кажњавана што је заинтересована за сопствену судбину. Ако се успротиви Русија и запрети ветом, одлуке ће бити донете, као и 1999, без сагласности Савеза безбедности УН.

Алтернатива том хаосу и још једној агонији на тлу Европе је пут строгог поштовања међународног права и његових темељних принципа, једнаких за све. Србија се свим својим силама и аргументима залаже за тај пут, али то, у свету оваквом какав је, неће њену будућност учинити лакшом и светлијом.

• Какви су Ваши даљи планови?

Радимо на повезивању и координисаном деловању кругова, организација и медија самосвесних Европљана, како би се – најпре у сфери идеја, духовности и културе – створила реална алтернатива овом лошем планетарном каубојском филму, односно варварском закону јачег који је сада брендиран као „амерички постнационални глобални систем”. Из сопственог искуства знамо да постдемократски тоталитарни поредак не користи отворене забране него економска условљавања и „невидљиве уцене”, па ћемо ту рањивост покушати да смањимо стварањем једног Фонда европске солидарности из којег би, у оним земљама Европе где је стање најтеже, били потпомогнути пројекти попут нашег. Управо покрећемо и ново *online* издање нашег часописа, које ће нас учинити доступним широм света, и тамо где нисмо могли да организујемо дистрибуцију штампаног издања. И много тога још.

Али, у описаној ситуацији, сви наши планови су условни. Наш вечни завет и наш *credo* налажу нам да се у свакој ситуацији ставимо на располагање својој земљи, поготову ако она буде животно угрожена. Мимо тога, остаје нам да чинимо све што је до нас, у ономе што знамо да радимо, и да се наоружамо стрпљењем. Чека нас можда дуго чекање. Али, „доћи ће дан, доћи ће време...”

„SERBIA, ORGULLO DE EUROPA”

• **Анестезирани пропагандом, европски народи слабо познају српске реалности, безочно карикирани од стране медија. Шта тим народима и њиховом буђењу може пружити пример српског отпора мондијалистичким диктатима?**

„Ја не одлучујем да ли ћу поћи у бој по томе колика сила *наспрам* мене стоји, него по томе колика је светиња коју браним.

Ја не одлучујем да ли ћу поћи у бој по томе колика сила *иза* мене стоји, него по томе колика је светиња коју браним.”

Ове речи приписују се кнезу Лазару, српском краљу Артуру, предводнику српских хришћанских витезова у Боју на Косову, у XIV веку. Да је био „рационалан”, „модеран” и „политички коректан”, он је могао да Србе преведе у ислам, добије високе титуле и благо, а онда се придружи турској империјалној војсци у походу на Европу. Међутим, он је изабрао друкчији пут, пут жртвени и херојски, и несебично је изашао на мегдан многоструко јачој турској војној сили, на пољу Косову. Срби су изгинули, знали су и пре боја да ће тако бити, али Турци су заустављени. На Косову је погинуо чак и турски цар Мурат. (У славу хришћанског витешког подвига и хришћанске победе на Косову, победе српске и европске, француски краљ Шарл VI наредио је да у Паризу звоне звона свих хришћанских цркава, а у Богородичиној цркви одржано је посебно богослужење којем је присуствовао и сам краљ.) Европа је тада добила скоро 80 година времена да се припреми за нови сусрет са османлијском војном силом. Срби јесу тада изгинули, али данас постоје као Срби, а самосвесна жртва косовских јунака чини духовно и етичко средиште српског националног бића, српског етоса. (Косово за Србе, дакле, није политичко него есхатолошко питање.) Да их је кнез Лазар тада „политички коректно” спасао, како неки данашњи владари тобоже спасавају Европљане, Срба данас, сасвим сигурно, не би било. Били би потурчени и асимиловани.

Од тада до данас, Срби су често били, укључујући и ратове 90-их, у ситуацији да доносе лазаревске одлуке. (То је оно што Срби зову својим косовским заветом и опредељењем за „царство небеско”). И у последњим несрећним ратовима, чији је стварни смисао далеко превазилазио локалне оквире, сваки прави српски војник, бранећи свој дом и своју дедовину, имао је пуну свест о томе да заправо брани две своје светиње: Србију и Европу. Знао је то дубоко, непогрешиво, и није се колебао чак ни када су му из фаустовског дела Европе стизале клевете, подметања, санкције, бомбе. Нису га поколебали ни „штап” ни „шаргарепа”.

Тачно је, ми живимо у свету у којем се „свему зна цена, а ничему вредност” (Вајлд). Са становишта таквог света, ово што говорим вероватно звучи „анахроно и депласирано”. И у свету роботизованих мутаната човек с душом представља ненормалну појаву, зар не? Али, чак и себични, прагматични, лукративни ум – следећи своју сопствену логику – морао би да схвати: проблем са фаустовским причама, па и са рачуницама фаустовске Европе, јесте у томе што оне увек имају несрећан крај. На крају ђаво увек дође по своје. Зато „прво правило приликом потписивања уговора с ђаволом гласи: никад не потписуј уговор с ђаволом.”

• **Порука онима који у Француској, попут *Terre & Peuple*, Србима желе конкретно да покажу да су на њиховој страни?**

Један бивши шеф републике, данас најпрогоњенији и најобесправљенији човек Европе, каже: „Наша је дужност да учинимо оно што можемо. Ни Бог од нас не очекује да учинимо оно што не можемо.” Посвећујући Србији цело једно издање *Tierra y Pueblo* на шпанском језику, и насловљавајући га „Србија, част Европе” (*Serbia, orgullo de Europa*), ви сте већ учинили много. „У време универзалне преваре – рећи истину је револуционарни чин” (Орвел). То што ви постојите доказ је да српска оданост Европи и српска страшна жртва нису биле бесмислене. Права Србија од правих Европљана не очекује ни просрпску пристрасност, ни новац, ни тапшање по рамену, ни сажаљење, ни извињење, него безусловну отвореност за истину и поступање у складу са њом. Ако Европљани успеју да се издигну изнад понижавајуће ниских и малоумних пропагандних стереотипа о рату у рушевинама бивше Југославије, стереотипа у које су далеки господари унутаревропских братоубилачких ратова уложили огроман новац и исто толика очекивања, могао би то бити велики почетак барем разумевања стања у којем се, сви, налазимо. Разумевање је увек први корак сваког ваљаног чињења. Ако при свему томе буду вођени најдубљом свешћу да је све што је учињено Србији заправо учињено (или ће бити учињено) Европи, онда још има наде за све нас.

<

(*Разговор је водио Pierre Vial, директор часописа „*Terre & Peuple*” и професор историје средњег века на Универзитету у Лиону. Превод и опрема: НАЦИЈА ПРЕС)